

«АКАДЕМИК Е.А.БӨКЕТОВ АТЫНДАҒЫ ҚАРАҒАНДЫ УНИВЕРСИТЕТІ» КЕАҚ

М.Т. Акимжанова, Г.А. Ильясова

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЖӘНЕ
ШЕТЕЛДЕРДІҢ ОТБАСЫЛЫҚ ЗАҢНАМАЛАРЫ
БОЙЫНША БАЛА ҚҰҚЫҚТАРЫ:
САЛЫСТЫРМАЛЫ-ҚҰҚЫҚТЫҚ ТАЛДАУ**

Монография

Қарағанды
2022

ӘОЖ 347.61/64

КБЖ 67.404.4

А34

Авторлар

Акимжанова М.Т., академик Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды университеті азаматтық және еңбек құқығы кафедрасының қауымдастырылған профессоры, PhD (3 Тарау; § 2.2, § 2.3)

Ильясова Г.А., академик Е. А. Бөкетов атындағы Қарағанды университеті КЕАҚ азаматтық және еңбек құқығы кафедрасының профессоры, заң ғылымдарының кандидаты (1 Тарау; § 2.1)

Сын пікір берушілер

Жунусов Б.Ж., Орталық Қазақстан академиясының ректоры, заң ғыл. д-ы, проф.:

Мауленов К.С., Халықаралық ақпараттық технологиялар университеті экономика және бизнес кафедрасының профессоры, заң ғыл. д-ы;

Нукушева А.А., акад. Е.А.Бөкетов атындағы Қарағанды университеті азаматтық және еңбек құқығы кафедрасының профессоры, з.ғ.к., доцент

Акимжанова М.Т.

Қазақстан Республикасының және шетелдердің отбасылық заңнамалары бойынша бала құқықтары: салыстырмалы-құқықтық талдау: монография / М.Т. Акимжанова, Г.А. Ильясова. — Қарағанды: Академик Е.А.Бөкетов атындағы Қарағанды университеті, 2022. — 181 б.

ISBN 978-601-362-042-8

Монографияда қазіргі заманғы заң ғылымындағы бала құқықтары және оларды қорғау жөніндегі теориялық-құқықтық тұжырымдамалар зерттелген, Қазақстан Республикасы отбасылық заңнамасы бойынша баланың мүліктік және жеке мүліктік емес құқықтарын қамтамасыз ету және қорғау тетіктеріне назар аударылған. Шет елдердің оң тәжірибесін ескере отырып, Қазақстан Республикасының ұлттық заңнамасын бала құқықтарын қорғау саласындағы халықаралық ережелер мен стандарттарға сәйкес келтіру бойынша ұсынымдар әзірленеді.

Қазақстан Республикасының және шетелдердің отбасылық заңнамасында бекітілген баланың құқықтарын құқықтық реттеудің теориялық негіздері мен тәжірибелік мәселелерін ғылыми тұрғыда зерттеу жұмысы бұрын жарияланбаған алғашқы ғылыми еңбек болып табылады. Монография студенттерге, магистранттарға, докторанттарға, жоғарғы оқу орындарының оқытушыларына, ғылыми қызметкерлерге, мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне арналған.

ӘОЖ 347.61/64

КБЖ 67.404.4

ISBN 978-601-362-042-8

© Академик Е.А. Бөкетов атындағы
Қарағанды университеті, 2022
Акимжанова М.Т., Ильясова Г.А., 2022

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ	.....	3
1 ТАРАУ	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЗАҢНАМАСЫ БОЙЫНША БАЛАНЫҢ ҚҰҚЫҚТЫҚ МӘРТЕБЕСІ... ..	9
1.1	Қазақстан Республикасындағы бала құқықтарының түсінігі және құқықтық реттелуі... ..	9
1.2	Баланың құқықтарын қорғау саласындағы халықаралық-құқықтық актілер... ..	31
1.3	Қазақстан Республикасының ұлттық заңнамасына бала құқықтарын сақтау саласындағы халықаралық-құқықтық стандарттарды имплементациялау... ..	42
2 ТАРАУ	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЖӘНЕ ШЕТ ЕЛДЕРДІҢ ОТБАСЫ ЗАҢНАМАЛАРЫНДА БАЛА ҚҰҚЫҚТАРЫН ІСКЕ АСЫРЫЛУЫ	56
2.1	Баланың жеке мүліктік емес құқықтары... ..	56
2.2	Баланың мүліктік құқықтары... ..	64
2.3	Болгария Республикасының заңнамасы бойынша баланың құқықтары	78
3 ТАРАУ	КӘМЕЛЕТКЕ ТОЛМАҒАН БАЛАЛАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН ЗАҢДЫ МҮДДЕЛЕРІН ҚОРҒАУДЫҢ НЫСАНДАРЫ МЕН ТӘСІЛДЕРІ: ТЕОРИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ТӘЖІРИБЕЛІК МӘСЕЛЕЛЕРІ... ..	101
3.1	Жетім балалар және ата-аналарының камқорлығынсыз қалған балаларды орналастыру нысандары... ..	101

3.2	Баланың құқықтары мен мүдделерін қорғауға байланысты азаматтық істер бойынша сот тәжірибесі... ..	120
3.3	Баланың құқықтарымен байланысты дауларды шешуде медиацияны қолдану... ..	141
	ҚОРЫТЫНДЫ	154
	ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ	161

Оқу басылымы

**Акимжанова Маржангуль Турсунхановна
Ильясова Гулжазира Актуреевна**

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЖӘНЕ
ШЕТЕЛДЕРДІҢ ОТБАСЫЛЫҚ ЗАҢНАМАЛАРЫ
БОЙЫНША БАЛА ҚҰҚЫҚТАРЫ:
САЛЫСТЫРМАЛЫ-ҚҰҚЫҚТЫҚ ТАЛДАУ**

Монография

Авторлық түпнұсқадан басылды

Басуға 19.08.2022 ж. қол қойылды. Пішімі 60×84 1/16. Қағазы офсеттік.

Көлемі 11,32 б.т. Таралымы 50 дана. Тапсырыс № 78.

«Академик Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды университеті» КЕАҚ
баспасының баспаханасында басылып шықты

100024, Қарағанды қ., Университет к-сі, 28.

Тел. (7212) 35-63-16. E-mail: izd_kargu@mail.ru